

Butlletí Àrquies

El butlletí trimestral de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat
Setembre 2018

EDITORIAL

Vuit claus per entendre què està passant a les costes espanyoles

TESTIMONIATGE

“Les administracions públiques haurien d'explicar a la ciutadania les raons que hi ha darrere el fet que els refugiats fugin i arribin fins aquí”

REFLEXIONS

No és el perfil que busquem. O sí?

VIOLACIONS DE DRETS HUMANS

Conflictes actuals; conflictes oblidats

Perseguides per ser dones

Drets econòmics, socials, culturals i ambientals

Orientació sexual i identitat de gènere

Imatge: Alicia Petrushova - Última parada llibertat

SUMARI

EDITORIAL

3 Vuit claus per entendre què està passant a les costes espanyoles

REFLEXIONS

4 No és el perfil que busquem. O sí?

VIOLACIONS DE DRETS HUMANS

7 Drets econòmics, socials, culturals i ambientals

7 Perseguides per ser dones

8 Conflictes actuals; conflictes oblidats

9 Orientació sexual i identitat de gènere

TESTIMONIATGE

10 A.E., refugiat de Kirguizistan i activista de drets humans

CEA(R)

Comissió Catalana
d'Ajuda al Refugiat

Editorial

Vuit claus per entendre què està passant en les costes espanyoles

1. L'Estat espanyol s'ha convertit, des del passat mes de juny, en la principal ruta de persones migrants i refugiades per mar a Europa, amb més de **20.000 arribades** enguany. No obstant, això es deu en gran manera al fet que el nombre d'entrades a Itàlia i Grècia ha descendit notablement.

2. Actualment, aquest any les arribades a l'Estat espanyol suposen prop del **40% del total** de la UE, les quals s'ha reduït a més de la meitat en comparació de l'any passat, passant de 102.800 a 54.500 en el mateix període de l'any, segons dades d'ACNUR.

3. La política de tancament de ports dels governs d'Itàlia i Malta, que incompleixen així les seves obligacions d'auxili en el mar, i els continus obstacles als vaixells de rescat en el Mediterrani central està provocant que les persones busquin **rutes alternatives per posar fora de perill** les seves vides.

4. Les revoltes en el Rif així com l'ús de les migracions com a element de pressió en les negociacions entre el Marroc amb l'Estat espanyol i la UE podrien estar afavorint una **relaxació en les mesures de control migratori marroquí**.

5. Des d'Europa s'estan posant **cada vegada més obstacles per a l'arribada** de les persones migrants i refugiades mitjançant la signatura d'acords amb països com Turquia o Líbia, basats en l'externalització de fronteres, països on no es respecten els drets humans i està obligant a les persones que fugen a buscar noves vies d'accés a Europa.

6. Com a conseqüència d'aquestes polítiques, s'ha **triplicat el percentatge de morts per arribades en el Mediterrani Central**, ja que aquest any han mort 6 de cada 100 persones que ho intenten. Això fa que molts triïn la ruta entre l'Estat espanyol i el Marroc, a pesar que ja haurien perdut la vida més de 300 persones, més que totes les registrades durant l'any passat. En aquest sentit, no hi ha cap "efecte crida", sinó un "**efecte fugida davant el risc de mort**".

7. L'Estat espanyol té capacitat per assumir l'acollida d'aquestes persones i lamenta que moltes vegades es propagui una **sensació d'alarma injustificada**. Per a això, és més necessari que mai un pla d'acció i un protocol unificat coordinat entre els diferents actors perquè no es vulnerin els drets de les persones que arribin al nostre país.

8. La frontera espanyola, igual que la italiana i la grega, són en definitiva la **frontera sud de la Unió Europea**, per la qual cosa les mesures que s'adoptin com a resposta a aquesta situació són una responsabilitat del conjunt de la UE.

Reflexions

No és el perfil que busquem. O sí?

Aleksandra Semeriak Gavrilienok

Tècnica de Suport al Servei d'Habitatge

“No és el perfil que busquem” és una de les respostes més freqüents que rebem quan contactem contactar amb possibles arrendadors que han anunciat un pis o una habitació en lloguer.

Però, a quin perfil es refereixen? Al jove ivorià que, després d'abandonar el seu país, ser torturat a Líbia, va arriscar la seva vida pujant a un vaixell per creuar el Mediterrani i no voler ser acceptat a cap port? A la dona veneçolana, que va fugir d'un país en crisi humanitària, on l'accés a la salut i els medicaments que necessita el seu fill és gairebé impossible? Al jove afganès, que va fugir per evitar haver de unir-se als Talibans que controlen la zona on va néixer? A la jove palestina, que des del seu naixement no ha vist més que créixer el mur que la separa de les llibertats i els drets bàsics als quals no té accés a Gaza? O potser a la dona salvadorenca que va fugir amb la seva família de la violència que patien a causa de les Maras?

No sé a quin perfil es refereixen, perquè quan ens presentem a l'hora de contactar amb particulars i immobiliàries que anuncien habitatges en lloguer, només els hi diem que treballem per la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat i que una persona sol·licitant d'asil, a qui atenem a través

del Programa d'Acollida, està interessada en l'habitatge.

El dret a l'habitatge

Des de fa temps portem observant com l'accés a l'habitatge s'està convertint en un privilegi, en comptes de mantenir-se com un dret, com s'especifica a l'Article 25 de la Declaració Universal dels Drets Humans. L'habitatge és el pilar necessari per gaudir dels altres drets fonamentals: l'educació, el treball, la seguretat, el

benestar, la vida familiar, etc. I en el concret cas de les persones que atenem des de la

nostra entitat, és un element bàsic per als seus processos d'inclusió social i inserció laboral.

No obstant això, la competitivitat del mercat immobiliari i l'augment dels preus del lloguer, han convertit l'accés a un habitatge digne i assequible en un negoci en el qual només pot guanyar el que més punts obtingui en un rànquing discriminatori i ple de prejudicis, on pel sol fet de no tenir la nacionalitat espanyola, quedés pràcticament exclòs.

Discriminació en l'accés a l'habitatge

La discriminació en l'accés a l'habitatge

Reflexions

existeix. Pot ser més o menys visible, més o menys directa, però hi és. L'altre dia ens trobàvem amb un anunci d'una habitació en lloguer que demanava “només persones amb DNI (no NIE, ni permisos de residència, llevat de nacionalitat espanyola o NIE que portin més de tres anys treballant en la mateixa empresa)”. Lamentablement, no és l'únic anunci d'aquest tipus – també ens trobem amb textos menys formals i més racistes i xenòfobs.

La discriminació racial o per país d'origen és una de les formes més comunes d'exclusió de les persones d'un dret com el de l'habitatge. Moltes de les persones que atenem a través de la nostra entitat han arribat fins al nostre territori buscant precisament protecció de la persecució que patien al seu país d'origen per ser d'una raça o ètnia determinada. Que la nostra societat d'acollida no sigui capaç d'oferir-lis la protecció que es mereixen i hagin de patir aquí la mateixa persecució de la qual van fugir, deixa molt a desitjar d'una societat democràtica.

I en relació a això, la xenofòbia i l'exigència d'un DNI per al lloguer d'un habitatge és també una pràctica discriminatòria, ja que l'accés a l'habitatge no hauria d'anar vinculat a una nacionalitat en concret, quan la Llei d'Estrangeria dificulta i retarda l'obtenció de permisos de residència a determinats grups de persones i, en canvi, premia altres amb residències permanents per compres immobiliàries. El dret a l'habitatge és de totes les persones, i els ciutadans i ciutadanes haurien de treballar conjuntament contra l'especulació en aquest sector.

La província de Barcelona, així com la resta de grans ciutats, ha estat i segueix sent testimoni també de la discriminació residencial, que

es reflecteix en la distribució de la població estrangera en determinats barris o municipis, provocada i alimentada per constants rebutjos per part de les agències immobiliàries i particulars d'aquelles persones en risc d'exclusió social o vulnerables, com són els col·lectius migrants i refugiats. Sistemàticament, les immobiliàries, parlant en nom dels propietaris, rebutgen en moltes ocasions llogar un habitatge a una persona estrangera, relacionant-la amb problemàtiques per al manteniment del pis o la convivència pacífica amb el veïnatge, a causa de “experiències anteriors amb aquest tipus de persones “. No obstant això, poques poden explicar-nos en detall l'experiència que esmenten.

Les persones que atenem des de la nostra organització no només busquen protecció al nostre país perquè fugen d'una guerra o un conflicte armat. Persecucions per origen, raça o ètnia, com esmentava anteriorment, o per pertinença a determinats grups socials, per gènere, religió o orientació sexual són altres dels molts motius pels quals les persones sol·liciten asil. Com més visible la “diferència”, més difícil és aconseguir una resposta favorable per part de la persona arrendadora. La mateixa condició de sol·licitant o refugiat és també motiu de rebuig, ja que s'associa a una impossibilitat de compliment del pagament del lloguer, com passa també amb les persones autòctones en situació vulnerable que són assistides per serveis socials. Trobem anuncis o respostes que directament sentencien que no lloguen a persones que reben ajudes.

El mercat prohibitiu

Les grans metròpolis, com Barcelona, es troben actualment en una situació crítica pel

Reflexions

que fa a l'accés a l'habitatge. La manca d'oferta de pisos i habitacions a preus assequibles, la discriminació que comentàvem anteriorment, i la important pujada dels preus de lloguer - un 10% anual en la majoria de ciutats, però fins a més del 30% en determinats barris o municipis - són factors que han contribuït a aquesta realitat. A conseqüència d'això i la manca d'augment dels sous en la mateixa mesura que el lloguer, les persones arriben a destinar més del 40% dels seus ingressos a l'habitatge, suposant això un risc per al manteniment del seu benestar i la cobertura de les seves necessitats bàsiques. El mercat especulatiu li ha donat la volta a la idea que l'habitatge ha de suposar una despesa màxima del 30% dels ingressos de la unitat familiar. El

que demanen és que el teu sou sigui 3 vegades superior al preu del lloguer. La qual cosa tindria sentit si el preu fos assequible, però a Barcelona, per exemple, on el preu mitjà d'un habitatge ronda els 900 € mensuals, uns pocs podran presentar un extracte de nòmina de 2.700 €. I vista la situació del mercat laboral, ni entre dues persones seria possible.

Aquest context permet que tant petits propietaris com grans immobiliàries juguin amb les clàusules i les condicions del lloguer, imposant als futurs arrendataris uns requisits abusius i difícils de complir per part de qualsevol ciutadà i ciutadana, convertint la recerca d'habitatge en una tasca frustrant, i més encara pels col·lectius vulnerables. Per això, el dret a l'habitatge es veu reduït en moltes ocasions al dret a un habitatge indigne pel qual es destina la meitat dels ingressos.

Acollir és compartir

Davant el panorama desolador del mercat de l'habitatge, agraïm la voluntat i les ganes de col·laborar que han mostrat algunes persones i administracions locals que han acudit a la nostra entitat per demanar informació i oferir la seva casa, habitació o acompanyament. Des de les persones voluntàries que fan una recerca exhaustiva d'habitatges assequibles, acompanyaments i trucades, a persones que van decidir llogar el seu habitatge o una habitació a casa seva a una persona sol·licitant de protecció internacional, i a ajuntaments que han proporcionat un habitatge

en règim de lloguer social per a atendre aquesta creixent necessitat.

Volem agrair a

totes aquelles persones que s'han informat i que han decidit no permetre que el dret a l'habitatge es converteixi en una cosa exclusiva i que, acompanyant a les persones vulnerables i coneixent la seva realitat, han comprès les dificultats i han pres les accions necessàries per garantir l'accés a l'habitatge i denunciar les pràctiques discriminatòries. Convidem a que més persones se sumin a la lluita per l'accés a un habitatge digne i assequible, sigui a través del voluntariat, de les associacions de veïns, els sindicats o posant a disposició el lloguer d'un habitatge a persones en situació vulnerable, que justament necessita aquest pilar per començar la seva nova vida, la seva formació, la seva inserció laboral i la seva inclusió en la societat d'acollida. Sigui el jove afganès, la dona salvadorenca, el noi del Salvador o la noia nascuda a Gaza. Perquè potser, sí que és el perfil que busqueu.

Violacions de Drets Humans

DRETS ECONÒMICS, SOCIALS, CULTURALS I AMBIENTALS

“Erradicant virus ideològics”: la campanya de repressió xinesa contra el musulmans Xinjiang

El govern xinès ha dut a terme polítiques repressives contra els musulmans Turkic en la regió autònoma de Xinjiang Uyghur, al nord-oest de Xina. Aquest increment de la repressió ha escalat des de finals del 2016, quan el secretari del Partit Comunista va assumir el lideratge de Xinjiang en traslladar-se des de la regió autònoma del Tibet. En el report d'Human Rights Watch s'evidencia la repressió arbitrària, la tortura, el maltractament i l'increment constant de controls diaris per part del govern xinès contra aquest col·lectiu. La població musulmana Turkic, amb 13 milions d'habitants en aquesta regió, s'ha vist forçada a l'adoctrinament polític, castics col·lectius, restriccions de moviment i comunicació, augments de les restriccions religioses i vigilància, en violació dels drets humans internacionals.

Podeu trobar-ne més informació en aquest [enllaç](#)

“Fora de l'abast: el treball legal és encara inaccessible per als refugiats a Jordània”

El febrer del 2016 el govern jordà, la Unió Europea i el World Bank van arribar a un acord amb l'objectiu de transformar l'acollida d'un gran nombre de refugiats sirians en una oportunitat econòmica per al país. Un dels objectius d'aquest ambiciós programa va ser millorar la vida dels jordans i de la població síria refugiada i oferir-los un major accés al mercat laboral. Tanmateix, les dades de l'informe elaborat per Refugees International revelen que, després de dos anys d'aquest acord, els resultats són decebedors, ja que els refugiats a Jordània encara es troben en una situació pitjor: les organitzacions han reduït les ajudes econòmiques, una escassa proporció de població compta amb treball legal i la majoria viu fora dels camps de refugiats.

Podeu trobar-ne més informació en aquest [enllaç](#)

PERSEGUIDES PER SER DONES

“Ens van traïr”: dones supervivents a Boko Haram són violades i detingudes a Nigèria

Des de l'inici del 2015, militars nigerians han recuperat grans extensions de territori al nord-est del país que romanien sota el control de Boko Haram. Tanmateix, en comptes d'alliberar els centenars de persones que estaven atrapades en aquestes zones, es van registrar abusos sistemàtics contra la població per part de les milícies. Amnistia Internacional ha elaborat un report en el qual s'examina la situació de les persones, particularment dones, que van fugir de les zones rurals sota el control de Boko Haram quan les milícies intensificaren les operacions. Al document s'evidencia

Violacions de Drets Humans

com les autoritats nigerianes les van forçar a viure en camps per desplaçats als quals s'han documentat patrons d'explotació sexual i violència. Les dones apareixen com les principals víctimes d'aquests atacs.

Podeu trobar-ne més informació en aquest [enllaç](#)

Encara en risc: restriccions que posen en perill dones i nenes Rohingya a Bangladesh

La minoria Rohingya a Myanmar està patint una campanya brutal de neteja ètnica marcada per la violència sexual sistèmica (mutilacions, violacions grupals i sistemàtiques) contra dones i nenes. Encara que, de moment, el col·lectiu femení Rohingya establert en camps de refugiats a Bangladesh estan protegides de la violència que es viu a Myanmar, els nivells d'agressions que han patit requereixen la implementació de programes contra la violència de gènere i de salut reproductiva. No obstant això, la comunitat humanitària en Bangladesh no està preparada per a prioritzar la resposta a la violència de gènere i ha detectat grans buits en aquests programes. Aquest report ha estat elaborat per Refugees International.

Podeu trobar-ne més informació en aquest [enllaç](#)

CONFLICTES ACTUALS; CONFLICTES OBLIDATS

Hondures: protestes prohibides mitjançant l'ús de la força i les detencions arbitràries

Les forces de seguretat hondurenyes van utilitzar una força desmesurada per tal de suprimir l'onada de manifestacions després de les eleccions del 29 de novembre del 2017. Centenars de persones van ser detingudes i un important número d'aquests arrestats s'enfronten a procediments judicials per crims suposadament comesos durant les protestes. Algunes d'aquestes persones van romandre detingudes en presó preventiva durant mesos i encara tenen pendent el procés judicial. En aquest document, elaborat per Amnistia Internacional, s'hi exposen alguns dels mètodes utilitzats per les autoritats d'Hondures per mitigar les manifestacions i desalienar a la gent de la seva participació. A més, se subratllen les conseqüències derivades de la presó preventiva que afecten els detinguts.

Podeu trobar-ne més informació en aquest [enllaç](#)

Camerun: la situació empitjora. Violència i violacions dels drets humans a les regions anglòfones

Des de finals del 2016, les regions anglòfones de Camerun han patit un agreujament de l'agitació i la violència al territori que s'ha tornat en una crisi de vulneració dels drets humans. En aquest report, elaborat per Amnistia Internacional, es documenten violacions sistemàtiques com ara assassinats, destrucció de la propietat privada, detencions arbitràries i operacions militars, fets comesos a les regions anglòfones. A més, es documenta la manera en què grups separatistes, mitjançant la lluita armada, van portar a terme atacs violents contra les forces de seguretat cameruneses, que representen els emblemes de l'estat, les escoles i els civils.

Podeu trobar-ne més informació en aquest [enllaç](#)

ORIENTACIÓ SEXUAL I IDENTITAT DE GÈNERE

Demanen la paralització immediata de l'expulsió d'un marroquí del col·lectiu LGTBI

L'Associació de Migrants i Refugiats Lesbianes, Gais, Bisexuals i Transsexuals de la Comunitat de Madrid (Kifkif) va reclamar la paralització de la deportació d'una persona marroquina, la sol·licitud d'asil de la qual estava pendent de resolució en l'Audiència Nacional. Com denúncia l'Associació, les autoritats no contempen que el seu procediment d'asil estigui pendent, ni que pugui trobar-se en una greu situació en cas de tornar al seu país. Aquesta associació argumenta que el peticionari d'asil va fugir per por a les represàlies i les amenaces a causa de la seva orientació sexual i apel·la al Dret Internacional en la seva obligació de vetllar i protegir a les persones migrants i peticionàries d'asil que fugen de la persecució, l'amenaça i la violència als seus països d'origen.

Podeu trobar-ne més informació en aquest [enllaç](#)

“Horroritzats en públic i ara sense privacitat”: la moral anti-LGBT en Indonèsia i el seu impacte en els Drets Humans i en la salut pública.

En aquest report es documenta la forma en què la retòrica de l'odi ha evolucionat cap a accions il·legals per part de les autoritats d'Indonèsia -moltes vegades en col·laboració amb grups islamistes- contra persones que, suposadament, pertanyen al col·lectiu LGBT. Aquest document es basa en diferents testimonis i en entrevistes amb víctimes, treballadors de la salut i activistes, i actualitza l'anterior elaborat per Human Rights Watch a l'agost del 2016, el qual ja va documentar un greu increment en els atacs contra la comunitat LGBT. Així mateix, s'hi examinen més quantitat d'incidents entre el novembre del 2016 i el juny del 2018, i es documenta l'abast que té aquest “pànic moral” anti-LGBT en les vides de les minories sexuals i de gènere i les serioses repercussions en la salut pública del país.

Podeu trobar-ne més informació en aquest [enllaç](#)

Testimoniatge

“Les administracions públiques haurien d’explicar a la ciutadania les raons que hi ha darrere el fet que els refugiats fugin i arribin fins aquí”

A.E. és un activista pels drets humans, centrat en particular en les persones LGTBI. Va néixer i va créixer a la petita república exsoviètica del Kirguizistan. A dia d’avui viu a Barcelona com a demandant d’asil. Els principis “humanitat, igualtat i tolerància” formen part del seu ADN, i per això porta més de 15 anys treballant per aconseguir un món millor. Entre d’altres coses, des de 2017 col·labora amb l’organització establerta a Barcelona ACATHI, per donar suport i protecció a les comunitats de persones LGTBI d’Àsia central. Especialitzat en el sector de les TIC, treballa a més com a programador, faceta que compagina amb les seves altres dues grans passions: el voluntariat i l’activisme.

D’on ets i quant de temps fa que portes residint a Espanya?

El meu país d’origen és Kirguizistan. Allà vivia a Bishkek, la capital del país. Porto un any i dos mesos residint a Barcelona, va ser el meu primer i únic destí a Espanya. Vaig arribar amb el meu marit el 22 de maig de l’any passat, 2017.

Com era la teva vida al Kirguizistan?

De fet, la meua vida era agradable. Tenia

una bona feina, un bon salari, el meu propi apartament, vivia amb la persona que volia, era a prop de la meua família, dels meus amics i amigues... puc dir que gaudia, en general, d’un bon nivell de vida. No obstant això, tampoc puc dir que tot fos perfecte. Al Kirguizistan, el grup ètnic més gran del país són els kirguisos (70%); en el meu cas, jo pertanyo al grup ètnic rus. No superem el 9% de la població i, en moltes ocasions, et sents com “un estranger al teu propi país”. A més, sóc catòlic ortodox en un país en què la religió imperant és l’Islam. Encara que Kirguizistan és un estat secular, en els últims anys aquesta religió ha guanyat grans cotes de poder, especialment en la política. Finalment, sóc homosexual i, en la societat kirguisa, sense importar religió o origen ètnic, l’homosexualitat no està “ben vista”. El meu marit i jo ens vam casar a Dinamarca al gener de 2017 i al Kirguizistan vivíem junts. No obstant això, mai vam manifestar en públic ser parella per por que ens pogués passar alguna cosa, sobretot a mans de la policia.

Existeix al Kirguizistan alguna llei que empari la llibertat d’orientació sexual?

No, de fet succeeix tot el contrari. Al desembre del 2014 el Parlament va votar a favor d’un projecte de llei similar a la llei contra la

Testimoniatge

propaganda homosexual russa, però encara més restrictiu. Aquest projecte és profundament discriminatori i viola els drets fonamentals de la pròpia Constitució kirguisa. Tot i que encara no ha estat aprovada, ja que el govern la continua revisant, des de la seva presentació al Parlament aquesta proposta ha comportat una notable onada de violència i discriminació contra les persones LGTB, que a dia d'avui estan totalment desprotegides.

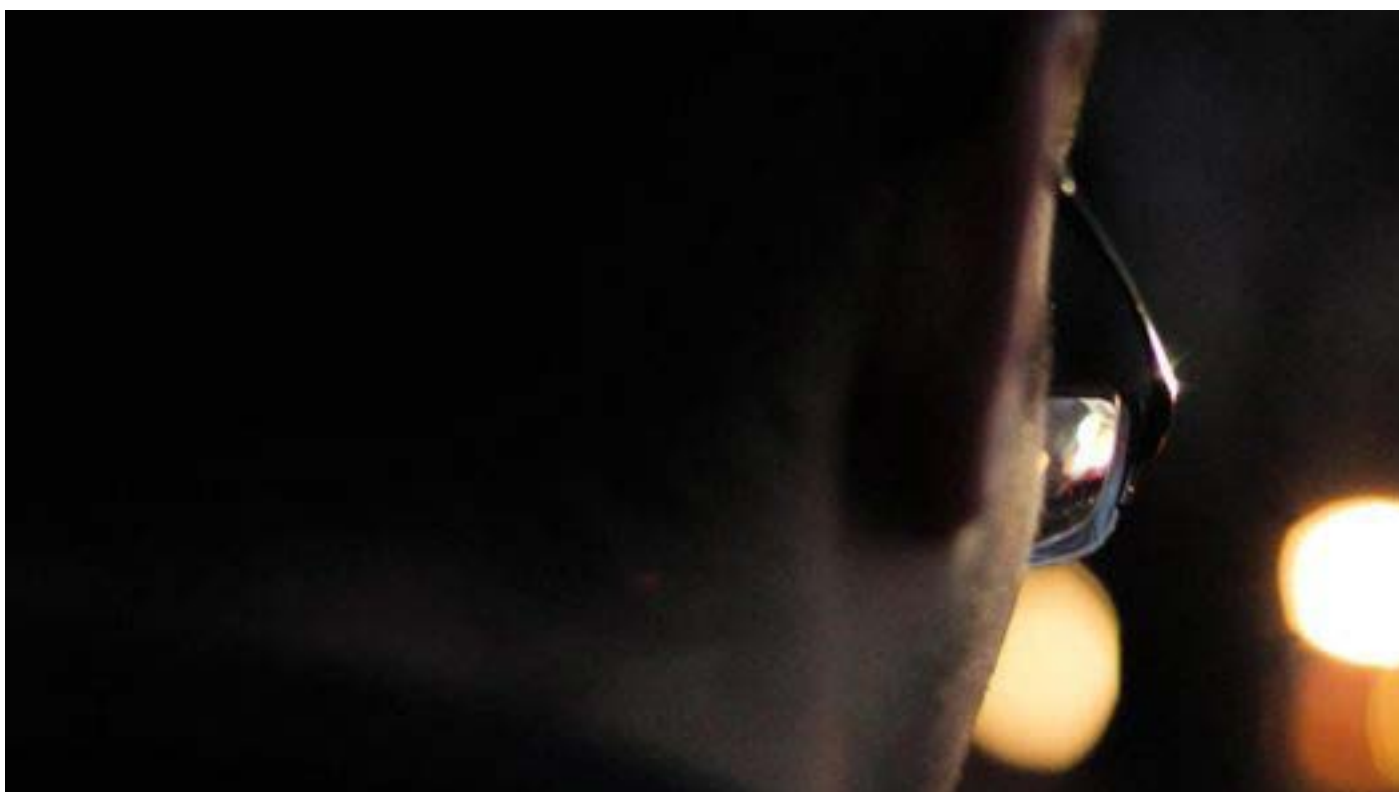
Vas patir alguna vegada al teu país d'origen, agressions i/o violència a causa de la teva orientació sexual?

Sí, hi va haver diverses ocasions en què la policia ens va parar a mi i al meu marit pel carrer per demanar-nos la nostra documentació o interrogar-nos, únicament perquè coneixien la nostra orientació sexual. A més, al Kirguizistan treballava com a gestor de projectes i especialista en seguretat digital a una ONG

local, dedicada a defensar els drets humans de les persones LGTBI. El nom de l'organització és Kyrgyz Indigo. Entre d'altres coses, aquesta ONG publica informes anuals (amb dades i estadístiques) per denunciar les vulneracions dels drets humans de la comunitat LGTBI al país. Això no agradava, evidentment, ni a les autoritats ni al govern. A més, la nova proposta de llei pretén, entre d'altres coses, prohibir la manifestació en públic de qualsevol comentari o comportament que pugui estar relacionat amb el col·lectiu LGTBI; i, per això, quan es va proposar, la meua organització i les persones com jo, ens vam convertir en un objectiu per a les autoritats kirguises.

Per què i quan vas decidir fugir del Kirguizistan?

En general, en els darrers anys la defensa dels drets humans no ha estat una prioritat per al govern de Kirguizistan. De fet, a causa de la

Testimoniatge

meva feina, durant els meus últims mesos al Kirguizistan la policia va començar a seguir-me i espiar-me; també van interrogar als meus amics, la meva família, els meus veïns, els meus companys de treball. M'assetjaven. Finalment, un dia vaig sortir a sopar amb el meu marit, i la policia va entrar de sobte al restaurant i ens va fer sortir a tots dos per la força. D'allí ens van portar a comissaria i ens van pegar tal pallissa que gairebé no ho expliquem.

Ens van amenaçar amb matar-nos. En aquell moment em vaig adonar que si no me n'anava del país com més aviat millor, la policia ens assassinaria a mi o al meu marit.

D'acord amb dades de CEAR, el 2017 es va registrar a Espanya el major nombre de sol·licituds d'asil i, no obstant això, només es van admetre a tràmit la meitat de peticions que el 2016. Per què vas decidir demanar asil a Espanya?

La veritat és que va ser per seguretat i perquè no vam tenir més opció. La nostra vida corria perill i les ambaixades més properes ens donaven cita a setmanes vista. No teníem tant de temps. Sabíem que, d'acord amb el Conveni de Dublín, només podríem demanar asil al país en el qual entréssim primer. Així que vam decidir creuar la frontera fins Kazakhstan, i allà aplicar per a la visa a Espanya: era l'ambaixada que ens donava cita abans i el trajecte que menys riscos implicava. En només una setmana vam poder volar a Barcelona. M'agradaria remarcar que jo vaig tenir sort perquè la meva família és una

família oberta que accepta la meva orientació sexual. Denunciar les agressions que vaig patir a mans de la policia i demanar un visat per fugir del país va ser possible gràcies a que comptava amb el suport de la meva família. La majoria de les persones homosexuals que pateixen

agressions o discriminació al Kirguizistan no en parlen, ja que implicaria una gran ofensa per a la seva família i amics.

“Vivim amb la por d'haver de tornar a un lloc on ja no ens queda res i la nostra vida corre perill”

Quan vau decidir demanar protecció internacional?

En arribar a Espanya. Un cop aquí, a Barcelona, ens van orientar i assessorar sobre les nostres opcions legals a Espanya, en haver fugit del nostre país per motius de persecució basats en la nostra orientació sexual. Igualment, abans de començar el nostre viatge, nosaltres ja havíem decidit que en arribar a Espanya demanaríem asil, així que ens vam informar i vam portar amb nosaltres els documents que avalaven les nostres raons per fugir: informes mèdics, informes de la policia, etc. Vam ser afortunats perquè coneixíem aquests detalls. No obstant això, d'això fa ja més d'un any, i l'espera és cada vegada més difícil. Després de 6 mesos al centre d'acollida, vam aconseguir llogar una habitació i trobar una feina amb l'ajuda d'organitzacions com ACATHI, CEAR i l'Ajuntament de Barcelona. Ara vull apuntar-me a la universitat i continuar estudiant. Hem aconseguit treball, tenim aquí molts amics. Però la realitat és que, si rebutgen la nostra sol·licitud d'asil, ens poden fer fora del país en qualsevol moment. Vivim amb la por

Testimoniatge

d'haver de tornar a un lloc en el qual ja no ens queda res, i en què la nostra vida corre perill. I, a més, amb les limitacions que implica no poder pensar en el futur, ja que no sabem si finalment ens podrem quedar a viure en aquesta ciutat.

Sabem que el 2015 es van registrar a Espanya 505 incidents de delictes d'odi degut a racisme i/o xenofòbia. Has estat víctima d'agressions i/o violència a causa de teu origen i/o orientació sexual des que vas arribar a Espanya?

No, la nostra vida aquí fins a dia d'avui ha estat sempre positiva, tenint en compte les limitacions que implica no parlar l'idioma o ser migrant en una ciutat nova. Crec que Barcelona és una ciutat molt tolerant.

I discriminació laboral o en l'accés a l'habitatge, l'educació, la sanitat...?

En general, no crec que m'hagin discriminat pel meu origen o orientació sexual des que vaig arribar a Espanya. És a dir, mai m'han cridat pel carrer "ves-te'n al teu país" ni res semblant. Però de vegades sí que he viscut situacions incòmodes, petites discriminacions que potser no són tan evidents però que es reflecteixen en les actituds que la gent té amb mi. A més, he experimentat importants dificultats a l'hora de buscar feina, sobretot perquè no parlo bé l'idioma, però també perquè la meva experiència laboral al Kirguizistan està poc valorada aquí. I això és bastant frustrant. Finalment, també he tingut dificultats per trobar una habitació on viure. Si en aquesta ciutat ja és difícil trobar un

pis o una habitació per a qualsevol persona, atesos els alts preus i la gran demanda, per a un migrant sense contracte de treball encara més.

"Molta gent no entén que jo no he vingut aquí per una decisió personal, sinó per salvar la meva vida i la del meu marit"

Per sort, CEAR ens va recolzar molt en aquest aspecte. Així i tot, crec que vam tenir sort, ja que altres persones d'origen africà o llatinoamericà del centre d'acollida en què vivíem, que van començar a buscar allotjament al mateix temps que nosaltres i en les mateixes condicions, van trigar molt més temps i es van topar amb molts més impediments que nosaltres.

Has estat víctima de discurs d'odi en els carrers o a les xarxes socials?

Des que vaig arribar a Barcelona, mai he estat víctima de cap tipus de discurs d'odi per la meva orientació o origen, ni al carrer ni a les xarxes socials. No obstant això, sí que és cert que a Facebook he llegit comentaris obertament homòfobs, sobretot en grups tancats de comunitats russes a Barcelona. Per la meva part, mai he mostrat la meva orientació sexual en xarxes ni comparteixo continguts que poguessin portar a pensar que sóc homosexual. No només per por cap a la meva persona, sinó sobretot per por que li pugui passar alguna cosa a la meva família, ja que ells segueixen vivint al Kirguizistan.

Què opines de la representació que ofereixen els mitjans de comunicació a Espanya de les

Testimoniatge

persones refugiades i migrants?

La veritat és que no segueixo molt de prop la premsa i la televisió a Espanya, però sí que he vist coses que realment freguen el discurs d'odi contra els migrants a les xarxes socials. I no només notícies, també comentaris veritablement negatius i desagradables per part dels usuaris.

Creus que això contribueix a generar actituds anti-refugiats?

Els mitjans exploten aquesta por infligida a part de la societat envers allò estranger. Aquesta por que tenen algunes persones és una cosa que es pot entendre, fins a cert punt. No obstant això, com a persona refugiada crec que el que molta gent no entén és que jo no he vingut aquí per una decisió personal: he vingut perquè no em va quedar més opció i perquè era l'única manera de salvar la meua vida i la del meu marit. I sí, crec que els mitjans en aquest sentit sí que tenen molta responsabilitat, perquè davant aquesta por, el que haurien de fer és informar, explicar a la ciutadania les raons que hi ha darrere el fet que els refugiats fugin i arribin fins aquí. Haurien, a més, d'oferir dades objectives i assenyalar que no és cert que la migració sigui negativa per a la societat. Tot el contrari, el que s'ha vist en altres països és que els migrants aporten valor econòmic i generacions joves als països. Però això no ho expliquen, se centren a explotar la por.

Què creus que podria fer-se a Espanya per frenar aquest discurs d'odi: des de les administracions públiques, la societat, Internet...?

Crec que les administracions públiques haurien d'invertir en campanyes informatives i de sensibilització a la ciutadania. Explicar les dinàmiques internacionals darrere dels fluxos migratoris i l'arribada de refugiats. Sobretot per als casos de les persones més vulnerables com les que fugen per motius de gènere o d'orientació sexual. Haurien, per exemple, de donar a conèixer el difícil procés pel qual passen les persones que arriben a Espanya, tant per als migrants com per a les persones que demanen refugi, i compartir dades reals sobre el nombre de casos de protecció d'asil que realment s'aproven. I, sobretot, com deia abans, assenyalar i remarcar els aspectes positius que comporta la migració, i no el contrari. És a dir, treballar amb la ciutadania per canviar la percepció negativa que es té de la migració, perquè aquesta no respon a la realitat.

Finalment, t'agradaria esmentar algun projecte que treballi pels drets de les persones migrants i LGTBI?

A Espanya m'agradaria molt remarcar el treball d'ACATHI. Ells em van ajudar moltíssim. Veritablement ofereixen una assistència integral: cursos d'espanyol, d'anglès, suport psicològic, orientació legal, etc. Crec que cobreixen tots els aspectes que un migrant i/o refugiat LGTBI pot necessitar per recuperar-se a l'arribar a Barcelona. També m'agradaria assenyalar el treball que realitza l'ONG per a la qual jo treballava a Bishkek, Kyrgyz Indigo. Aquesta es dedica a la promoció de programes d'informació i visibilitat sobre els drets humans de les persones LGTBI i a millorar les actituds cap a aquest col·lectiu per lluitar contra l'estigma i el prejudici que encara preval en la societat kirguisa.